GEMEENTE AALTEN
PROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2022

---

1 Inleiding

Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet moet de accountant van de gemeente jaarlijks behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarrekening ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uitvoeren.
Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties.

Object van controle is de jaarrekening en daarmede tevens het financieel beheer over een jaar zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten.

In de controleverordening gemeente Aalten 2010 heeft de gemeenteraad conform datzelfde artikel 213 de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Aalten vastgesteld. Met dit controleprotocol stelt de gemeenteraad nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het controlejaar 2022.

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings)overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiging uit) de raad, een vertegenwoordiger van de griffie, (een vertegenwoordiging van) de rekenkamercommissie, de portefeuillehouder financiën, het hoofd Bedrijfsvoering, de controller en een vertegenwoordiger uit de ambtelijke organisatie.

De raad stelt jaarlijks, voorafgaand aan de accountantscontrole en in overleg met de accountant, de posten van de jaarrekening, de gemeentelijke functies en de gemeentelijke organisatieonderdelen vast, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringtoleranties hij daarbij dient te hanteren.

De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken het verslag van bevindingen met (een vertegenwoordiging uit) de raad, dan wel zijn zij aanwezig in het jaarrekening café.

2 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in art 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening door de accountant gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:
- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals bedoeld in paragraaf 3.1 van de Kadernota Rechtmatigheid;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;

- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten BBV);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden), de uitgangspunten en standpunten van de commissie BBV, alsmede de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen: in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen.

3 Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

3.1 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. Voor de strekking van de controleverklaring, goedkeurend, met beperking, afkeurend of oordeelsonthouding zijn de volgende goedkeuringstoleranties bepalend:

	Strekking controleverklaring:			
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar-rekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Deze toleranties zijn gebaseerd op het Bado waarin de minimumvereisten voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties zijn vastgelegd en worden berekend over de totale lasten obv de cijfers uit de VJN 2022. De percentages zijn niet veranderd ten opzichte van 2021. Voor het jaar 2022 betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 735.000 en een totaalbedrag van onzekerheden van circa € 2.205.000 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

3.2 Rapporteringtolerantie

De rapporteringtolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

Voor de rapporteringtolerantie stelt de raad als maatstaf dat de accountant op postniveau elke fout of onzekerheid in de jaarrekening van € 50.000 (gelijk aan 2021) en hoger rapporteert.

4 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

Om aan te geven waarop de accountant zich bij zijn rechtmatigheidstoetsing moet richten, wordt een normenkader vastgesteld. Dit normenkader wordt jaarlijks aangepast aan de hand van gewijzigde wet- en regelgeving en aan nieuwe inzichten.
Het normenkader wordt vervolgens ten behoeve van de interne en externe controle nader uitgewerkt in een toetsingskader, waarbij minimaal de aspecten recht, hoogte en duur van de financiële beheershandelingen worden benoemd. De rechtmatigheidscontrole ten aanzien van de interne regelgeving wordt alleen uitgevoerd voor de aspecten recht, hoogte en duur. Overigens wordt de interne controle breder vormgegeven met het oog op een stapsgewijze verbetering van de werkprocessen.

5 Rapportering en communicatie accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interim-controles
In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van deze tussentijdse controle brengt de accountant in een managementletter verslag uit aan het college van burgemeester en wethouders. Bestuurlijk relevante zaken worden ook aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Verslag van bevindingen
In overeenstemming met de gemeentewet wordt over de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het college van burgemeester en wethouders.
In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm
Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).
Fouten of onzekerheden die de rapporteringtolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

Controleverklaring
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Hierbij wordt afzonderlijk ingegaan op de aspecten rechtmatigheid en getrouwheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het college van burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.